

Inspiratiefiche

door Kimi Nguyen

Patina: Patty is geen bagger

Auteur: Jason Reynolds

Vertaler: Maria Postema

Uitgever: Condor

Over de maker

Jason Reynolds is een Amerikaanse auteur bekend van onder andere “67 seconden” en “Let goed op”. Hij schrijft zowel jeugdromans als poëzie. Reynolds maakte ook enkele jeugdboekenreeksen, waaronder de “Track”-serie. Boeken schrijven waar jongeren zich in herkennen is een ware missie voor hem. Dat gaat dan vaak over jongeren met andere etnische afkomst, jongeren die in moeilijke omstandigheden opgroeien, jongeren met grote verantwoordelijkheden, etc. Zijn doel is om jongeren die gewoonlijk minder lezen te stimuleren om sneller naar een boek te grijpen.

Korte inhoud

Patina Jones, bijnaam Patty, haalt al haar energie uit atletiek. Haar vader is overleden en haar moeder heeft diabetes en moet hierdoor in een rolstoel door het leven. Daardoor woont ze met haar zusje Maddy bij haar tante en nonkel en gaat ze enkel op bezoek bij haar moeder in het weekend. Op jonge leeftijd krijgt ze zo dus al een groot verantwoordelijkheidsgevoel om alles alleen te moeten doen. Door haar verhuis, zit ze ook in een overwegend witte privéschool waar ze zich niet thuis voelt. Als ze in haar loopteam een naar eigen gevoel slechte wedstrijd loopt waar ze tweede wordt, toont ze zich als slechte verliezer. Haar coach steekt haar in een estafetteteam met drie andere meisjes. Ondertussen moet ze voor school ook een groepsproject maken met meisjes waar ze zich niet goed bij voelt. Tijdens het boek worstelt ze met haar onzekerheden en haar moeilijke thuissituatie. Centraal staat de strijd tussen alles alleen willen doen en leren vertrouwen op een ander.

1

HET VERHAAL

Cover

Indien mogelijk, doe je deze opdracht voordat ze het boek lezen. Lees pagina 12 vanaf “Hoeveel nog?” jammerde Maddy, die voor me op de grond zat te wiebelen.” tot pagina

13 “Daarna smeerde ik vet in het laatste pluizige bolletje, trok het naar voren, liet het weer los en zag het terugspringen tot donkerbruin suikerspinnenspul.” voor uit het boek aan de juryleden vooraleer je de cover toont. Laat daarna de kaft zien. De cover is effen oranje met twee meisjes die je ziet lopen op de titel. De titel ziet er wat verbrokkeld uit. Onder de titel staat in een kleiner lettertype in het rood “Patty is geen **bagger**.”

- Patina en Maddy staan op de kaft. Had je je hen zo ingebeeld tijdens het voorgelezen stukje? Vind je het leuk of net niet leuk dat het hoofdpersonage afgebeeld is? Waarom?
- Spreekt de kaft jou aan? Waarom wel/niet?
- Wat betekent “bagger”? (1: modder, slijk 2: rotzooi, troep; die tekst is bagger is inhoudelijk slecht en/of slecht geschreven)
- Waarover zal het verhaal gaan volgens jou?

Personages

Er zijn veel personages in het boek aanwezig, maar ze zijn niet allemaal even hard uitgewerkt. Dit boek focust duidelijk op Patina (Patty).

Patty is een twaalfjarig meisje dat een zeer groot verantwoordelijkheidsgevoel heeft. Elk hoofdstuk start met een “to do” van een taak die ze zichzelf voorhoudt te moeten doen. Ze is ook nog druk bezig met haar plekje te vinden in haar nieuwe school, haar loopteam, en bij haar pleegouders.

- Op welke manieren kon je jezelf herkennen in Patty? Op welke manieren totaal niet?
- Vond je dat ze veel gegroeid is als personage doorheen het boek? Waaraan kon je dat (niet) merken? (Patina is veel veranderd tussen het begin van het boek en het einde. Ze leerde onder andere dat niet alles haar verantwoordelijkheid is, dat mensen meer zijn dan het eerste beeld dat ze van hen vormt, en dat samenwerken belangrijk is.)
- Wie zijn belangrijke bijfiguren? (Maddy, ma, mamlie, oom Tony, haar papa, coach Whit, haar loopteam de Defenders (Ghost, Lu, Sunny, Deja, Krystal, Brit-Brat), haar klasgenoten (Taylor, Teylor “TeeTee”, Becca))
- Welk personage buiten Patty heeft jou het meest verrast? Hoe/waarom?
- Van welk personage wou je meer te weten komen? Welke personages waren naar jouw gevoel te weinig uitgewerkt?

Stijl

Het boek is geschreven in een vlotte stijl. Sommige dingen zijn in het Engels gebleven, zoals bijvoorbeeld “cornrows”.

- Wat vond je van het taalgebruik in dit boek?
- Wat zijn cornrows? (Vlechtjes die strak tegen de schedel worden ingevlochten, een kapsel die traditioneel gelinkt wordt aan mensen van Afrikaanse oorsprong.)
- Heb je tijdens het lezen woorden of uitdrukkingen moeten opzoeken? Wat vond je daarvan?
- Zou het verhaal voor jou aan kracht verloren hebben als alle woorden werden aangepast naar “standaardtaal”? Waarom?

Genre

Het boek is een realistische roman. Het verhaal behandelt verschillende maatschappelijke thema's zoals omgaan met rouw, ziekte, culturele verschillen... in een kader van school en atletiek.

- Lees je graag boeken die meerdere zware thema's bespreken? Waarom wel/niet?
- Welke andere boeken heb je nog graag gelezen waarin het hoofdpersonage moeite heeft met zich aanpassen aan een nieuwe school? Wat waren toen de moeilijkheden? Hoe overkwam het hoofdpersonage daar de moeilijkheden? Vond je het makkelijker of moeilijker om je in te leven in de situatie van dit boek? Waarom?

Jeugdboeken over sport komen niet veel voor. Het hoofdpersonage in zulke boeken is ook niet vaak een meisje.

- Heb je al andere sportromans gelezen? Welke?
- Is het een thema dat je graag opnieuw zou lezen? Waarom wel/niet?
- In veel sportromans voor de leeftijdscategorie van groep 5 spelen jongens de hoofdrol. Waarom denk jij dat dat zo is? (Er wordt misschien nog te veel gedacht dat jongens meer geïnteresseerd zijn in sport. Uitgevers richten zich dan ook op hen als doelpubliek. Een jongen die een boek leest over een jongen die sport zal zichzelf daar misschien makkelijker in herkennen.)
- Vind jij dat het uitmaakt of een sportboek over een jongen of meisje gaat? Waarom wel/niet? (Het is belangrijk dat iedereen zich op een manier kan herkennen in een boek, dat ze zich "gerepresenteerd" kunnen voelen. Dat kan helpen om je niet alleen te doen voelen.)
- Heb jij het al ooit zien gebeuren dat iemand vond dat een bepaalde sport "meer voor jongens" of "meer voor meisjes" was? Wat vind jij daarvan? (Heel veel sporten worden zeer gendernormatief ingedeeld. Jongens gaan voetballen en meisjes gaan dansen. Maar wat als je als jongen op ballet wil, of je als meisje wil gaan boksen? Of wat als je je niet identificeert als jongen of als meisje? Of een vriend, zus, achterneef van je wil iets doen dat buiten het denkkader van jongen-meisje valt? Als je het niet genormaliseerd in je omgeving ziet door je familie, vrienden of in boeken, denk je misschien vanzelf dat het niet normaal is en zal je misschien moeite krijgen met (zelf)acceptatie.)
- Dragen schrijvers volgens jou verantwoordelijkheid om meer diverse sportverhalen te maken? Waarom wel/niet? (Verhalen laten zien wat normaal is, wat mogelijk is. Als er alleen sportboeken met jongens bestaan, lijkt het alsof meisjes niet mogen of kunnen sporten.)

Vertelperspectief en structuur

- Wie is de verteller? Waaraan merk je dat? (Patty is de verteller. Het is een ik-verteller.)
- Wat vond je ervan om het verhaal te beleven door Patty's ogen? Wat was het grootste voordeel? Wat was het grootste nadeel? (Doordat het een ik-verteller is, zit je als lezer zeer dicht op de gevoelens en gedachten van Patty. Haar frustraties, vooroordelen en persoonlijke herinneringen komen zo zeer natuurlijk aan bod. Je leert echter minder over het standpunt van de andere personages.)
- Had je het leuker gevonden om vanuit een ander perspectief te lezen? Waarom wel/niet?

Tijd en ruimte

Het verhaal speelt zich af in het nu. Soms rakelt Patty oude herinneringen op. Tijdens het lopen merk je ook dat de tijd vertraagt.

- Welke herinnering van Patty is jou het meeste bijgebleven? Waarom?
- Hoe merk je dat de tijd vertraagt? (Patty neemt de tijd om elke beweging zeer gedetailleerd te beschrijven, ook al gaat het in het echt eigenlijk zeer snel.)

Qua ruimte situeert het verhaal zich in de Verenigde Staten.

- Waaraan merk je dit? (Openbare school vs. privéschool, benamingen wijken en scholen (Barnaby Terrace, Chester Academy))

Tijdens het boek voelt Patty zich ontwricht door haar recente verhuis.

- Kan je je inbeelden dat dit een grote impact kan hebben op een persoon?
- Ze gaat sinds de verhuis naar een school waar ze praktisch als enige een andere etnische afkomst heeft. Dat zorgt er nog eens extra voor dat ze zich niet thuis voelt.
- Wat kan er nog allemaal voor zorgen dat je je ergens niet thuis voelt?

Einde

Het einde was vrij abrupt. We weten niet hoe de race afloopt.

- Wat vind je van deze keuze van de auteur?
- Was een gesloten einde een grote meerwaarde geweest voor dit verhaal in jouw ogen? Waarom wel/niet?

De auteur laat de race verderlopen in het volgende boek uit de reeks.

- Wat vind je van die keuze? Neemt dat weg van de sterkte van dit einde, of maakt dat het net sterker? Op welke manier dan? Ga je het volgende deel ook lezen?

2

VERWERKING

To do

MATERIAAL

- Alle tussentitels uitgeprint en in stroken geknipt of op stroken papier neergeschreven (zie bijlage 1)

Elk hoofdstuk start met een to do van Patty.

- Weet jij nog in welke volgorde deze staan?
- Weet je nog wat er gebeurde tijdens dat hoofdstuk?
- Patty's to-do's gaan van "alles" naar "niks". Wat vind je van die evolutie? Waarop wijst die volgens jou? (In het begin voelt Patty veel druk. Ze heeft het gevoel dat ze alles zelf moet doen: zorgen voor Maddy, hoge punten halen op school, loopwedstrijden winnen, zich

netjes en sterk gedragen ... Die verantwoordelijkheden wegen zwaar door op haar. Naar het einde toe leert ze echter dat ze niet alles alleen hoeft te doen en dat samenwerken een kracht is, niet een zwakte. “Niks” doen toont aan dat ze vertrouwen legt in haar omgeving en dat ze haarzelf het recht geeft om ook te ontspannen.)

Flo-Jo's nagels

MATERIAAL

- Sjabloon met nagelvormen (zie bijlage 2)
- Tekenmateriaal

Flo-Jo was een Amerikaanse sprintster. In het boek refereert Patina enkele keren naar Flo-Jo en haar nagels die felgekleurd, extravagant en uniek waren.

- Flo-Jo werd bekritiseerd omdat haar stijl niet “traditioneel” was binnen de sportwereld. Wat vind jij daarvan? Moet je je aanpassen aan verwachtingen als je wil uitblinken? Waarom?

Patty, die vaak haar emoties verbergt, keek duidelijk op naar deze vrouw die zich zeer expressief uitdrukte. Ontwerp je eigen Flo-Jo-nagels. De linkerhand is die van Patty, de rechterhand is die van jou. Verwerk in elke nagel aan de linkerhand iets dat Patty Patty maakt en in elke nagel aan de rechterhand iets dat jou jou maakt: een eigenschap, een droom, een kwetsbaarheid, een kracht... Je kan het tekenen of beschrijven hoe het eruit zou kunnen zien.

- Wat zegt jouw nagelontwerp over Patty en over jou?
- Wat zijn jullie gelijkenissen? Wat zijn jullie verschillen?

Frida Kahlo

MATERIAAL

- Sjabloon met masker (zie bijlage 3)
- Tijdschriften/kranten
- Scharen
- Lijmstiften
- Tekengerief

In het boek maken Patty en haar klasgenoten een project rond Frida Kahlo. Frida Kahlo was een kunstenaar die vooral haarzelf afbeeldde op haar kunstwerken.

Knip het sjabloon uit met het masker op. Aan de voorkant versier je het masker met prenten, woorden, tekeningen, etc. die Patty naar de buitenwereld toont. Aan de binnenkant versier je het met prenten, woorden en tekeningen van dingen die Patty vanbinnen houdt.

- Wat staat op je masker? Waarom?
- Is dat masker hetzelfde gebleven doorheen heel het boek?

3

VERDER LEZEN

- Buiten het veld / H.N. Khan (Querido, 2022) www.boekenzoeker.be/buiten-het-veld
- De waarschijnlijkheid van alles / Sarah Everett (Gottmer, 2023) www.boekenzoeker.be/de-waarschijnlijkheid-van-alles
- De cardboard cowboys: Lenny Lambert & Bruce / Brian Conaghan en Hollie Leddy Flood (ill.) (Lemniscaat, 2024) www.boekenzoeker.be/de-cardboard-cowboys-lenny-lambert-bruce

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

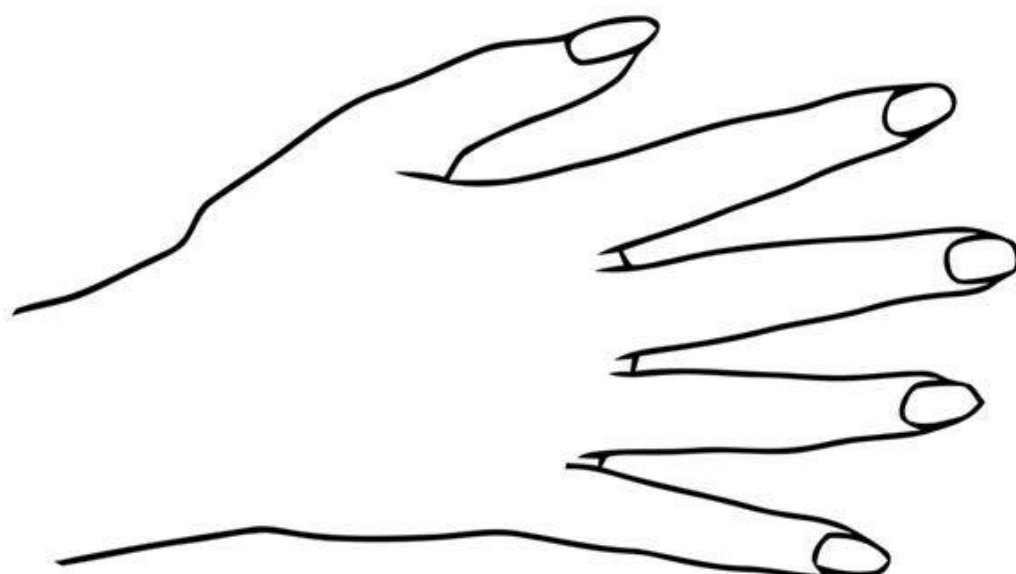
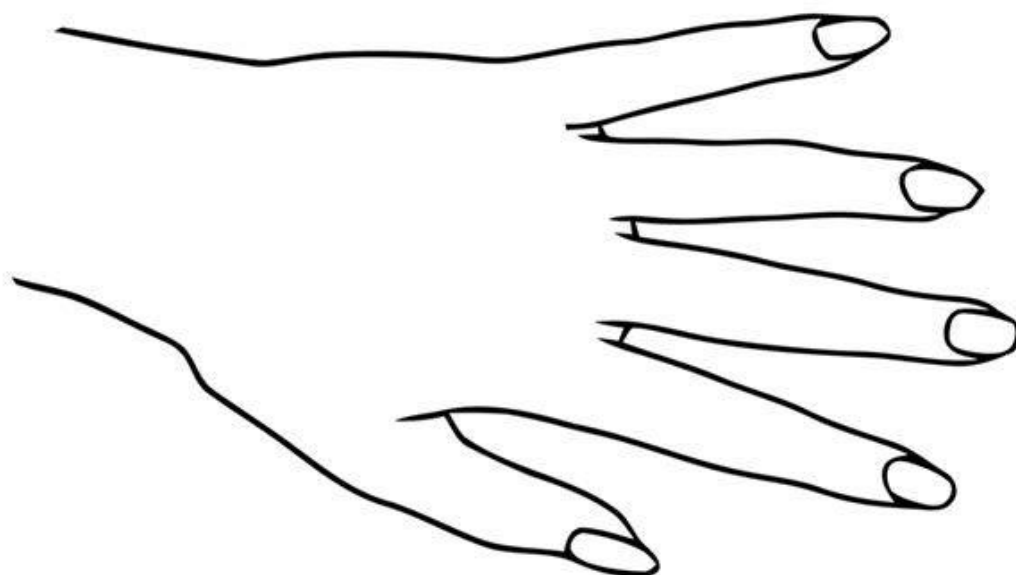
© Iedereen Leest en Kimi Nguyen, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

De to do's van Patty

1. DOEN: alles (ook de wedstrijd uit m'n hoofd zetten en het haar van mijn zusje vlechten)
2. DOEN: dansen alsof mijn moeder kijkt (of alsof ik kakkerlakken kapotstamp)
3. DOEN: mezelf voorstellen (wat ik al veel eerder had moeten doen)
4. DOEN: me eroverheen zetten (over dat ik tweede ben geworden, bedoel ik)
5. DOEN: dansen, en deze keer alsof er een ouwe koning kijkt (stijf en saai)
6. DOEN: kalkoenvleugels eten (voor de honderdduizendste keer achter elkaar)
7. DOEN: rustig blijven, tot tien tellen (of tot tienduizend)
8. DOEN: over aliens en rapmuziek nadenken (en over papa)
9. DOEN: aan aliens denken in grote chique huizen (en aan neppers)
10. DOEN: mamlie leren kennen (maar nu echt)
11. DOEN: ernaartoe (meer kan ik niet doen)
12. DOEN: er zijn (en voorkomen dat Maddy zo werd)
13. DOEN: eindeloos rennen (en nog iets langer)
14. DOEN: pizza eten! (en nog een paar andere dingen doen, maar... pizza!)
15. DOEN: familiedingen (kraaltjes, bedtijdverhaaltjes en... terug naar kalkoenvleugels natuurlijk)
16. DOEN: niks (behalve winnen)

BIJLAGE 2

BIJLAGE 3

